

గ్రహిస్తాయి. మొప్పల ద్వారా నీటిలోని ఆక్సిజన్ను గ్రహిస్తాయి. అందువల్ల వీటిని గాలిపీల్చే చేపలు అని అంటారు. (ఉదా: బొమ్మే చేపలు, మార్పు చేపలు)

5. మంచినీటి - ఉప్పు నీటి రొయ్యల పెంపకం:

మంచినీటిలో స్కాంపి (నీల కంఠరొయ్య - మైక్రో ట్రేఖియం రోజెన్రబర్గి), ఉప్పు నీటిలో టైగర్ రొయ్య (పీనియస్ మోనోడాన్)ను పెంచుతారు.

6. మారికల్టర్:

సముద్రపు కలుపు మొక్కల పెంపకం. వీటిని పశువుల దాణాగానూ, ఔషధపు మొక్కలుగానూ ఉపయోగిస్తారు.

చేపల పెంపకం పద్ధతులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కరువు సమాయత్త కార్యక్రమం (కరువు కవచం)

 <p>THE WORLD BANK</p>	 <p>SERP</p>		 <p>వాసన్</p>
---	---	---	---

చేపల పెంపకం ప్రధానంగా నీటి వనరులు, వాటి స్వభావం, ఆయా రకాల చేపలు పెంచడానికి ఉన్న అవకాశాలు, యాజమాన్య స్థాయి, మార్కెట్ వంటి అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

చేపలు పెంచే పద్ధతులను కింది విధంగా పేర్కొనవచ్చు:

1. సాంప్రదాయ (ట్రెడిషనల్) పద్ధతి:

ఇది చాలా పాత పద్ధతి. ఇందులో చేప పిల్లలను వదలడం, యాజమాన్య పద్ధతులు ఏమీ ఉండవు. నీటి వనరులో పెరగాడినికి అవకాశం ఉన్న చేపలు వాటంతట అవే పెరుగుతాయి.

2. విస్తారిత (ఎక్స్టెన్సివ్) పద్ధతి:

ఈ పద్ధతిలో ఏదో ఒక రకానికి చెందిన చేప పిల్లలను చెరువులో వదులుతారు.

3. సెమి ఇంటెన్సివ్ పద్ధతి:

ఈ పద్ధతిలో రెండు లేదా మూడు జాతులకు చెందిన పై లేదా ఫింగర్లింగ్ దశ చేప పిల్లలను చెరువులోకి వదులుతారు. ఎరువుల యాజమాన్యం చేపడతారు.

4. ఇంటెన్సివ్ పద్ధతి:

మూడు లేదా అంతకన్న ఎక్కువ జాతుల ఫింగర్లింగ్ దశ చేప పిల్లలను వదులుతారు. హెక్టారు నీటి విస్తీర్ణంలో 5000 పిల్లల వంతున వీటిని విడుస్తారు. చెరువు నీటిలో వివిధ తలాల (ఫారల)లో ఉత్పత్తి అయిన ఆహారాన్ని వినియోగించడానికి శాస్త్రీయ పద్ధతిలో 'మిశ్రమ చేపల పెంపకం' చేపడతారు. సరైన రీతిలో అనుబంధ ఆహారం (2-5%), ఎరువులు, నీటి యాజమాన్యం, రోగ నివారణచర్యలు చేపట్టి అధిక దిగుబడిని పొందడానికి అవకాశం ఉంది.

5. సూపర్ ఇంటెన్సివ్ పద్ధతి:

అధునాతనమైన శాస్త్రపరిజ్ఞానం ఆధారంగా, 3 లేదా అంతకన్న ఎక్కువ జాతుల అడ్వాన్స్డ్ ఫింగర్లింగ్స్ లేదా స్టాక్లింగ్స్ దశ చేప పిల్లలను వదులుతారు. హెక్టారు నీటి విస్తీర్ణంలో 10,000 పిల్లల వంతున విడుస్తారు. అనుబంధ ఆహారం (5-10%), ఖచ్చితమైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించడంతో పాటు నూరు శాతం నీటిమార్పిడి, వ్యాధి నివారణచర్యలు చేపడతారు. పలుమార్లు చేపలు పట్టి, తిరిగి చేపిల్లలను వదులుతారు. ఈ పద్ధతిలో ఒక హెక్టారు నీటి విస్తీర్ణం నుండి దాదాపు 10 టన్నుల చేపల దిగుబడిని సాధించిన ఉదంతాలు ఉన్నాయి.

ఏ రకం చేపలు, ఇతర జీవులను పెంచుతున్నాం అన్న దానిబట్టి పద్ధతులను ఈ కింది విధంగా విభజించవచ్చు.

1. మోనో కల్చర్:

ఒకే జాతికి చెందిన చేపిల్లలను చెరువులో వేసి పెంచే పద్ధతి.

2. పాలి కల్చర్:

దీనినే మిశ్రమ చేపల పెంపకం అంటారు. విభిన్న జాతులు, విభిన్న ఆహారపు అలవాట్లు కలిగిన చేప పిల్లలను చెరువులో వదులుతారు. చెరువులో వివిధ నీటి తలాలలో ఉత్పత్తి అయిన ఆహారాన్ని వినియోగించుకునేలా పలు రకాల చేపలను పెంచుతారు. ఈ పద్ధతిలో అధిక ఉత్పత్తిని సాధించవచ్చు.

3. సమగ్ర చేపల పెంపకం:

చేపలతో పాటు ఇతర జీవులను (జంతువులను) కలిపి పెంచే పద్ధతి. ఉదాహరణకు చేపలు - పండులు, చేపలు - బాతులు, చేపలు - కోళ్ళు, చేపలు - పాడి పశువులు. ఇందులో రెండు విభిన్నమైన జీవ వ్యవస్థలు ఉంటాయి. ఒక వ్యవస్థ ఇంకొక వ్యవస్థ మనుగడకు, అభివృద్ధికి ఉపయోగపడుతుంది.

4. గాలి పీల్చే చేపల పెంపకం:

ఈ రకమైన చేపలు అనుబంధ శ్వాసాంగాల ద్వారా గాలి నుండి ఆక్సిజన్ను